

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O NARODNOJ BANCII SRBIJE

Član 1.

U Zakonu o Narodnoj bancii Srbije („Službeni glasnik RS“, br. 72/03, 55/04, 85/05 – dr. zakon i 44/10), u članu 4. stav 1. tačka 9) menja se i glasi:

„9) uređuje, kontroliše i unapređuje nesmetano funkcionisanje platnog prometa u zemlji i sa inostranstvom;“.

Član 2.

Član 6. menja se i glasi:

„Član 6.

Narodna banka Srbije ima statut (u daljem tekstu: Statut) koji potvrđuje Narodna skupština.

Nakon potvrđivanja, Statut se objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

Član 3.

Posle člana 8. dodaje se član 8a koji glasi:

„Član 8a

U okviru Narodne banke Srbije, u skladu sa ovim zakonom i Statutom, za obavljanje funkcija iz člana 4. stav 1. tač. 4) do 7) ovog zakona obrazuje se Uprava za nadzor nad finansijskim institucijama (u daljem tekstu: Uprava za nadzor).

Finansijskim institucijama u smislu ovog zakona smatraju se lica koja obavljaju delatnosti iz člana 4. stav 1. tač. 4) do 7) ovog zakona.

Položaj, organizacija i način rada Uprave za nadzor bliže se uređuje Statutom.“.

Član 4.

U članu 12. stav 2. menja se i glasi:

„Izvršni odbor, guverner i direktor Uprave za nadzor odgovorni su za ostvarivanje ciljeva Narodne banke Srbije u okviru svojih nadležnosti utvrđenih ovim zakonom.“

Član 5.

Član 13. menja se i glasi:

„Član 13.

Izvršni odbor čine guverner, direktor Uprave za nadzor i viceguverneri Narodne banke Srbije (u daljem tekstu: viceguverneri).“.

Član 6.

U članu 14. stav 1. tačka 8) reči: „strategiju i“ brišu se.

Član 7.

Član 15. menja se i glasi:

„Član 15.

Izvršni odbor na predlog Uprave za nadzor donosi propise u oblasti kontrolne i nadzorne funkcije nad finansijskim institucijama u skladu sa zakonom.

Izvršni odbor na predlog Uprave za nadzor, rešenjem odlučuje o davanju i oduzimanju finansijskim institucijama dozvola za rad, odnosno obavljanje delatnosti.

Rešenje iz stava 2. ovog člana potpisuje guverner.“.

Član 8.

Član 20. menja se i glasi:

„Član 20.

Guverner ne može:

1) biti poslanik u Narodnoj skupštini, član Vlade ili organa ili tela koje je obrazovala Narodna skupština ili Vlada, ne može obavljati funkciju organa ili člana organa autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave ili sindikalne organizacije, ne može obavljati funkciju u političkoj stranci, niti može obavljati bilo koju drugu javnu funkciju ili javni posao;

2) biti član upravnog, izvršnog ili nadzornog odbora ili drugog organa finansijske institucije, preduzeća za reviziju ili drugog lica nad čijim poslovanjem Narodna banka Srbije vrši kontrolu, odnosno nadzor ili s kojim saraduje u obavljanju svojih funkcija, niti može biti zaposlen u tim licima, odnosno njihov saradnik;

3) imati akcije, udele ili dužničke hartije od vrednosti finansijske institucije, preduzeća za reviziju ili drugog pravnog lica nad čijim poslovanjem Narodna banka Srbije vrši kontrolu, odnosno nadzor ili s kojim saraduje u obavljanju svojih funkcija;

4) imati akcije, udele ili dužničke hartije od vrednosti u pravnim licima koja imaju učešće u finansijskoj instituciji, preduzeću za reviziju ili drugom pravnom licu nad čijim poslovanjem Narodna banka Srbije vrši kontrolu, odnosno nadzor ili s kojim saraduje u obavljanju svojih funkcija.

Učešće, u smislu stava 1. ovog člana, podrazumeva direktno ili indirektno pravo ili mogućnost da se ostvari glasačko pravo u pravnom licu, odnosno direktno ili indirektno vlasništvo nad kapitalom tog pravnog lica.

Guverner ne može biti lice koje je povezano s licima koja obavljaju funkcije ili poslove iz stava 1. tač. 1) i 2) ovog člana, odnosno koja poseduju akcije, udele ili dužničke hartije iz stava 1. tač. 3) i 4) ovog člana.

Ako guverner ili sa njim povezano lice poseduje akcije, udele ili dužničke hartije od vrednosti iz stava 1. tač. 3) i 4) ovog člana, dužni su da ih otuđe u roku od tri meseca od dana izbora na mesto guvernera.

Guverner je dužan da, odmah nakon izbora, Narodnoj skupštini da pismenu izjavu o tome da on i lica povezana s njim ne obavljaju funkcije ni poslove iz stava 1. tač. 1) i 2) ovog člana, da ne poseduju akcije, udele ili dužničke hartije iz stava 1. tač. 3) i 4) ovog člana, odnosno da će ih, u slučaju da ih poseduju, otuđiti u roku iz stava 4. ovog člana.

Povezana lica u smislu st. 3. i 5. ovog člana su supružnici, vanbračni partneri, krvni srodnici u pravoj liniji, krvni srodnici u pobočnoj liniji zaključno sa trećim stepenom srodstva, srodnici po tazbini do drugog stepena srodstva, usvojilac i

usvojenik, lica između kojih je izvršen prenos upravljačkih prava, kao i sva druga lica koja se prema drugim okolnostima konkretnog slučaja mogu smatrati povezanim.

U slučaju iz stava 4. ovog člana, guverner je dužan da, nakon tri meseca od dana izbora, Narodnoj skupštini da pismenu izjavu da on i sa njim povezana lica više ne poseduju akcije, udele ili dužničke hartije od vrednosti iz stava 1. tač. 3) i 4) ovog člana.

Guverner je dužan da u svemu postupa u skladu s propisima kojima se uređuje sprečavanje sukoba interesa pri vršenju javnih funkcija.“

Član 9.

U članu 21. stav 1. reč: „Savet“ zamenjuje se rečju: „Narodna skupština“.

U stavu 4. reči: „Narodne banke Srbije (u daljem tekstu: Statut)“ brišu se.

Član 10.

Posle člana 21. dodaje se član 21a koji glasi:

„Član 21a

Uprava za nadzor:

1) obavlja poslove kontrole i nadzora iz člana 4. stav 1. tač. 4) do 7) ovog zakona (dalje u tekstu: nadzor nad finansijskim institucijama).

2) donosi pojedinačne akte u oblasti nadzora nad finansijskim institucijama, osim akata iz člana 15. ovog zakona;

3) predlaže Izvršnom odboru donošenje propisa i pojedinačnih akata iz člana 15. ovog zakona;

4) nalaže i preduzima mere prema finansijskim institucijama u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje finansijskih institucija.

Uprava za nadzor ima direktora, koji ne može biti iz redova viceguvernera.

Direktora Uprave za nadzor bira Narodna skupština na predlog odbora Narodne skupštine nadležnog za poslove finansija (u daljem tekstu: Odbor za finansije).

Direktor Uprave za nadzor se bira na period od šest godina, s pravom ponovnog izbora.

Na izbor, nespojivost funkcija i sukob interesa direktora Uprave za nadzor shodno se primenjuju odredbe člana 19. st. 3. i 4. i člana 20. ovog zakona.“

Član 11.

U članu 22. stav 2. reči: „šest godina“ zamenjuju se rečima: „pet godina“.

Član 12.

Član 23. menja se i glasi:

„Član 23.

Savet:

1) donosi Statut, na predlog Izvršnog odbora;

2) utvrđuje režim kursa dinara, na predlog Izvršnog odbora, uz saglasnost Vlade;

- 3) donosi strategiju upravljanja deviznim rezervama na predlog Izvršnog odbora;
 - 4) odlučuje o članstvu u međunarodnoj finansijskoj organizaciji i instituciji;
 - 5) donosi finansijski plan Narodne banke Srbije;
 - 6) usvaja godišnje finansijske izveštaje Narodne banke Srbije;
 - 7) vrši izbor rukovodioca u organizacionoj jedinici Narodne banke Srbije za poslove interne revizije;
 - 8) vrši izbor spoljnog revizora;
 - 9) razmatra izveštaj spoljnog revizora, prati primenu preporuka tog revizora u Narodnoj banci Srbije;
 - 10) vrši nadzor nad sistemom finansijskog izveštavanja, upravljanja rizicima i unutrašnjih kontrola u Narodnoj banci Srbije;
 - 11) ocenjuje da li su računovodstvene politike i procedure koje su usvojene u Narodnoj banci Srbije odgovarajuće;
 - 12) usvaja godišnji plan o obavljanju interne revizije u Narodnoj banci Srbije (u daljem tekstu: interna revizija) i periodično razmatra izveštaje o obavljenoj internoj reviziji;
 - 13) vrši nadzor nad obavljanjem interne revizije i obavljanjem usklađenosti poslovanja u Narodnoj banci Srbije;
 - 14) donosi strategiju razvoja Narodne banke Srbije, koju predlaže Izvršni odbor, i prati njeno sprovođenje;
- Savet po potrebi, a najmanje dva puta godišnje, Narodnoj skupštini podnosi izveštaj o svom radu.

Član 13.

Član 24. menja se i glasi:

„Član 24.

Guverner je dužan da najmanje jednom u tri meseca Savetu dostavi izveštaj o sprovođenju monetarne politike.

Uprava za nadzor je dužna da najmanje jednom u tri meseca Savetu dostavi izveštaj o izdavanju i oduzimanju dozvola iz člana 15. ovog zakona i o nadzoru nad finansijskim institucijama.

Radi obavljanja poslova iz člana 23. ovog zakona, Savet može od Izvršnog odbora, guvernera i Uprave za nadzor zahtevati da mu dostave odgovarajuću dokumentaciju i podatke koji su nastali u radu Narodne banke Srbije.“

Član 14.

U članu 26. posle reči: „viceguvernerima“ dodaje se zapeta i reči: „direktoru Uprave za nadzor“.

Član 15.

Član 27. menja se i glasi:

„Član 27.

Funkcioneri ostavku podnose Narodnoj skupštini i dužni su da o podnetoj ostavci bez odlaganja obaveste Savet.

Funkcioneru koji je podneo ostavku funkcija prestaje izborom novog, a najkasnije šest meseci od dana podnošenja ostavke.

Guverneru, viceguvernerima i direktoru Uprave za nadzor prestaje funkcija momentom prestanka radnog odnosa zbog ispunjenja uslova za starosnu penziju, o čemu su guverner, viceguverneri i direktor Uprave za nadzor dužni da obaveste Narodnu skupštinu i Savet najkasnije šest meseci pre ispunjenja tih uslova.

Odbor za finansije konstatuje prestanak funkcije funkcionera Narodne banke Srbije.“

Član 16.

Član 28. menja se i glasi:

„Član 28.

Funkcioner Narodne banke Srbije razrešava se funkcije:

- 1) ako je pravnosnažno osuđen za krivično delo protiv privrede, prava po osnovu rada, imovine, državnih organa, pravosuđa, javnog reda i pravnog saobraćaja i službene dužnosti ili je pravnosnažno osuđen za krivično delo na bezuslovnu kaznu zatvora u trajanju dužem od šest meseci;
- 2) ako se utvrdi da je, zbog nestručnog i nesavesnog obavljanja funkcije i ozbiljnijih propusta u donošenju i izvršavanju odluka i organizovanju poslova Narodne banke Srbije, došlo do znatnog odstupanja od ostvarenja osnovnog cilja iz člana 3. ovog zakona;
- 3) ako se, na osnovu nalaza i mišljenja nadležne zdravstvene ustanove, utvrdi da je zbog zdravstvenog stanja trajno izgubio radnu sposobnost za vršenje funkcije ili je privremeno nesposoban za vršenje funkcije u trajanju dužem od šest meseci;
- 4) ako ne dostavi ili dostavi lažnu izjavu o podacima iz člana 20. stav 5. ovog zakona, odnosno postupi suprotno stavu 1. tog člana;
- 5) ako se utvrdi da ne ispunjava uslove za izbor iz člana 19. ovog zakona.

Savet ispituje postojanje razloga za razrešenje funkcije guvernera, viceguvernera i direktora Uprave za nadzor, a Odbor za finansije ispituje postojanje razloga za razrešenje funkcije člana Saveta.

Ako Savet, odnosno Odbor za finansije utvrdi da postoji neki od razloga za razrešenje guvernera, viceguvernera i direktora Uprave za nadzor, odnosno člana Saveta, dužan je da o tome bez odlaganja pismeno obavesti predsednika Republike Srbije i Narodnu skupštinu, odnosno predsednika Narodne skupštine, sa obrazloženjem.

Pri ispitivanju postojanja razloga iz stava 1. ovog člana, Savet je dužan da zatraži izjašnjenje guvernera, viceguvernera, odnosno direktora Uprave za nadzor, a Odbor za finansije – izjašnjenje člana Saveta.

Uz obaveštenje iz stava 3. ovog člana, Savet izjašnjenje guvernera, viceguvernera i direktora Uprave za nadzor dostavlja Narodnoj skupštini, a Odbor za finansije izjašnjenje člana Saveta dostavlja predsedniku Narodne skupštine.

Odluku o razrešenju funkcionera Narodne banke Srbije donosi Narodna skupština, na osnovu obrazloženog obaveštenja iz stava 3. ovog člana.

Funkcioneru Narodne banke Srbije funkcija prestaje donošenjem odluke o razrešenju.“.

Član 17.

Član 29. menja se i glasi:

„Član 29.

Funkcioner Narodne banke Srbije se posle prestanka funkcije, u periodu od šest meseci, a direktor Uprave za nadzor u periodu od godinu dana, ne može zaposliti ili na drugi način radno angažovati u finansijskoj instituciji, ili drugom pravnom licu nad kojim Narodna banka Srbije vrši nadzor ili s kojim saraduje u obavljanju svojih funkcija.

Guverner, viceguverneri i direktor Uprave za nadzor imaju pravo na naknadu u slučaju isteka mandata, prestanka funkcije zbog podnošenja ostavke ili razrešenja s funkcije iz razloga utvrđenih u članu 28. stav 1. tačka 3) ovog zakona, i to u visini od 80% zarade isplaćene u mesecu pre isteka mandata, odnosno donošenja odluke o razrešenju – do zasnivanja radnog odnosa, a najduže šest meseci od prestanka funkcije.“.

Član 18.

U članu 63. stav 1. menja se i glasi:

„Narodna banka Srbije izdaje i oduzima dozvole za rad i preko Uprave za nadzor vrši nadzor nad finansijskim institucijama, a preduzima i druge mere u skladu sa zakonom.“.

Član 19.

U članu 64. stav 1. menja se i glasi:

„Pri vršenju nadzora nad finansijskim institucijama Narodna banka Srbije ima pravo uvida u poslovne knjige i drugu dokumentaciju finansijskih institucija, kao i lica koja su s njima povezana imovinskim, upravljačkim ili poslovnim odnosima.“.

Član 20.

U članu 65. stav 1. menja se i glasi:

„Radi unapređenja svoje kontrolne funkcije, Narodna banka Srbije preko Uprave za nadzor saraduje sa stranim institucijama i domaćim organima i institucijama nadležnim za nadzor u oblasti finansijskog poslovanja.“.

Član 21.

U članu 73. stav 3. menja se i glasi:

„O pribavljanju i korišćenju imovine iz stava 1. ovog člana, kao i o upravljanju i raspolaganju tom imovinom, Izvršni odbor donosi opšte akte, a guverner ili lice koje on ovlasti donosi pojedinačne akte i u ime i za račun Narodne banke Srbije zaključuje pravne poslove.“.

Član 22.

Posle člana 81. dodaje se član 81a koji glasi:

„Član 81a

Narodna banka Srbije ima organizacionu jedinicu koja obavlja poslove interne revizije (dalje u tekstu: Interna revizija);

Izbor rukovodioca Interne revizije vrši Savet na osnovu sprovedenog javnog konkursa.

Interna revizija vrši se na osnovu plana koji usvaja Savet, a može se sprovoditi i vanredno na osnovu zahteva Saveta, Izvršnog odbora, guvernera ili direktora Uprave za nadzor.“.

Član 23.

Posle člana 91a, dodaje se član 91b koji glasi:

„Član 91b

Novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara kazniće se funkcioner Narodne banke Srbije koji podnese lažnu izjavu iz člana 20. st. 5 i 7. ovog zakona.

Novčanom kaznom iz stava 1. ovog člana kazniće se bivši funkcioner Narodne banke Srbije koji prekrši zabranu iz člana 29. stav 1. ovog zakona.

Za prekršaj iz st. 1. i 2. ovog člana izriče se mera javnog objavljivanja presude, a može se izreći i mera zabrane vršenja određenih poslova.“.

Član 24.

Narodna banka Srbije će poslove koje obavlja u skladu sa Zakonom o Narodnoj banci Srbije („Službeni glasnik RS”, br. 72/03, 55/04 i 85/05 – dr. zakon i 44/10 – u daljem tekstu: Zakon) nastaviti da obavlja u skladu s nadležnostima utvrđenim ovim zakonom.

Guverner, viceguverneri, direktor Uprave za nadzor i članovi Saveta biće izabrani u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Guverner, viceguverneri i članovi Saveta koji su obavljali funkciju do dana stupanja na snagu ovog zakona nastaviće da obavljaju funkciju do izbora funkcionera iz stava 2. ovog člana.

Član 25.

Propisi koje je Narodna banka Srbije donela na osnovu Zakona ostaju na snazi do donošenja novih propisa u skladu sa ovim zakonom.

Narodna banka Srbije će odredbe propisa donetih na osnovu Zakona koje su u suprotnosti sa ovim zakonom uskladiti u roku od jedne godine od dana njegovog stupanja na snagu.

Savet će doneti Statut u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Narodna banka Srbije uskladiće svoje unutrašnje opšte akte sa odredbama ovog zakona u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu Statuta Narodne banke Srbije.

Član 26.

Ako su odredbe drugih zakona, odnosno propisa, u suprotnosti sa ovim zakonom, primenjuju se odredbe ovog zakona.

Član 27.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.